

بهداشت اماکن

با توجه به امکان انتقال آلودگی ها و عوامل بیماریزا به انسان از طریق مواد غذایی و یا لوازم و ابزار کار مورد استفاده در اماکن عمومی اهمیت کنترل بهداشتی مراکز تهیه و توزیع مواد خوراکی و بهداشتی و اماکن عمومی بیش از پیش معلوم میگردد .

مطالعات و بررسیهای متعدد نشان داده است که با کنترل بهداشتی اماکن (اماکن عمومی و مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی) در سطح بسیار وسیعی بهداشت و سلامتی افراد جامعه تامین میگردد بدین ترتیب که :

اولا - از بروز و انتقال بیماریهای گوارشی و عفونی در سطح جامعه جلوگیری میگردد .

ثانیا - از نابودی و امحاء مواد غذایی فاسد و غیر قابل مصرف که بعلت عدم رعایت مسائل بهداشتی در مراحل تهیه و توزیع و نگهداری و حمل آنها فاسد شده و در نتیجه از نظر اقتصادی خسارات هنگفتی را متوجه جوامع مینماید جلوگیری میگردد .

با توجه به اهمیت فراوان ؛ کنترل بهداشتی مراکز تهیه و توزیع مواد خوراکی و اماکن عمومی از فعالیتهای مهم بهداشت محیط محسوب میشود .

کنترل مواد خوراکی و بهداشتی

غذا یکی از ضروریات ادامه حیات انسان است زیرا غذا به ماده جامد یا مایعی اطلاق می شود که بعد از خوردن و هضم شدن، از طریق روده ها جذب و برای نگهداری نسوج و بافتها - ترمیم بافتهای از بین رفته - رشد و نمو - تولید مثل سلولی - تنظیم فعل و انفعالات حیاتی - ایجاد حرارت و انرژی و بالاخره تشکیل مواد ذخیره ای، در بدن مصرف میشود.

غذا در صورتی میتواند برای انسان مفید و نیازش را برطرف کند که عاری از هرگونه آلودگی باشد در غیر اینصورت باعث بروز انواع مسمومیت ها و عفونتهای غذایی و در نتیجه بیماری مصرف کننده شده و از جنبه های مختلف ضررهای جبران ناپذیری به فرد و جامعه تحمیل می کند.

از طرفی با افزایش روز افزون جمعیت تولید و تهیه مواد غذایی کافی یکی از مسائل پیچیده و بسیار مشکل بویژه در ممالک جهان سوم میباشد و با وجود این مشکل مسائلی مانند عدم رعایت موازین بهداشتی در مراحل مختلف تولید و تهیه و مصرف مزید بر علت شده و سبب کاهش هرچه بیشتر مواد غذایی قابل استفاده برای انسان میگردد.

بهداشت مواد غذایی با اعمال موازینی که رعایت آنها در تولید، فرآیند، نگهداری و عرضه مواد غذایی موجب فراهم کردن غذای سالم با کیفیت بالای بهداشتی خواهد شد در حل این مهم تلاش می کند.

در راستای کنترل مواد غذایی در اماکن که از وظایف بهداشت محیط میباشد متأسفانه علیرغم تذکرات و راهنمائیهای بعمل آمده به متصدیان به علت عدم رعایت موازین بهداشتی در تهیه و توزیع مواد غذایی در اماکن همه ساله مقدار قابل توجهی مواد غذایی غیر قابل مصرف انسانی در اماکن کشف و معدوم میشود که آمار آن در ذیل آورده شده است.

ارقام اعلام شده در مورد مواد غذایی معدومی شاید درصدی از کل مواد غذایی غیر قابل مصرف دور از دید بازرسان به مردم عرضه و توسط آنها مصرف شده است که میتواند باعث بروز انواع ناراحتیها در مصرف کننده باشد بنابر این لازم است فعالیتهای خود را در کنترل مواد غذایی بطور همه جانبه چه در مرحله تولید و چه در مرحله عرضه بیش از پیش توسعه داده و جهت جلوگیری از تلف شدن سرمایه های ملی حداقل امکان با آموزش مانع تولید و عرضه این گونه مواد در اماکن باشیم.

جدول فعالیتهای بهداشت محیط در مورد مواد غذایی سال ۸۹

ردیف	شهرستان	تعداد نمونه	موارد غیر قابل مصرف	معرفی بدادگاه	میزان معدوم شده	
					خوراکی	بهداشتی
۱	آذرشهر	۲۴۴	۶۲	۸	۵۹۳۸	۳۵
۲	اسکو	۲۵۶	۶۱	۵	۵۲۸	۳۲
۳	اهر	۳۷۳	۱۱۴	۱۳	۲۰۴۹	۱۷۹
۴	بستان آباد	۵۰	۴	--	۱۳۰۷	--
۵	بناب	۱۳۹	۳۲	۵۴	۶۵۲۴	۶
۶	تبریز	۲۵۳۲	۴۳۶	۵۱۳	۷۱۴۲۷	۳۲۸
۷	جلفا	۵۱	۹	۸	۲۸۲۵	۱۰۶
۸	چاراویماق	۷۳	۱۲	۳	۵۸۰۶	--
۹	سراب	۳۷۳	۳۶	۱۵	۲۸۶۵	۱۶۶
۱۰	شبستر	۱۶۶	۲۳	۲۱	۲۰۳۹	۲۰۸
۱۱	عجبشیر	۱۲۴	۳۰	۲	۲۴۶۹	۷۶
۱۲	کلیر	۸۳	۱۳	۳	۲۸۳۰	۲۳۳
۱۳	مراغه	۱۷۲	۴۰	۱۷	۴۱۴۲	۱۱
۱۴	مرند	۲۴۳	۳۴	۷	۱۵۳۶۹	۱۰۸
۱۵	ملکان	۱۹۵	۱۵	--	۶۷۹	--
۱۶	میانه	۱۷۰	۴۱	--	۲۳۸۸	۱۰
۱۷	ورزقان	۲۲۲	۴۲	۱	۳۹۴۶	۱۱۰
۱۸	هریس	۲۵۹	۴۹	--	۱۰۳۱	۷۴
۱۹	هشترود	۵۹	۱۲	۳	۹۵۸	--
	استان	۵۷۸۴	۱۱۶۵	۶۷۳	۱۳۵۱۲۰	۱۶۸۳

جدول فعالیتهای بهداشت محیط مراکز بهداشتی شهرستانها سال ۸۹

اماکن و مراکز تهیه و توزیع مواد خوراکی							کارت معاینه پزشکی	کل اماکن عمومی	کل مراکز تهیه و توزیع مواد خوراکی	شهرستان	ردیف
اماکن عمومی		مراکز تهیه و توزیع		تعطیل شده	معرفی بدادگاه	تعداد کل بازدید					
بهداشتی	بهداشتی	بهداشتی	بهداشتی								
۲۶	۹	۱۰۶	۲۸	۴۱	۹۰	۸۰۶۵	۴۰۹۳	۳۸۰	۱۴۱۰	آذرشهر	۱
۱۶	۱۷	۸۱	۹۵	۱۳	۱۱۹	۵۷۰۰	۱۵۱۰	۲۴۱	۱۰۰۵	اسکو	۲
۳۴	۸۳	۶۹	۴۴	۳۸	۱۶۳	۸۷۲۳	۲۴۲۴	۳۶۷	۱۸۲۲	اهر	۳
۲۳	۲۰	۱۰۷	۶۰	۱۲	۱۳۴	۴۴۲۲	۲۸۵۸	۱۴۱	۱۰۶۸	بستان آباد	۴
۱۵	۳	۱۵۸	۳۱	۴	۱۵۶	۱۰۰۳۸	۱۷۶۸	۲۳۰	۱۶۰۴	بناب	۵
۶۴۸	۶۶۰	۱۵۴۲	۱۲۷۲	۱۶۰	۱۳۲۰	۸۰۰۲۹	۴۰۶۱۳	۴۷۵۰	۱۸۳۲۴	تبریز	۶
۲	۶	۲۸	۱	۰	۱۶	۳۶۷۴	۹۶۵	۱۵۶	۷۴۴	جلفا	۹
۴	۲	۲۱	۵	۰	۱۴	۱۱۹۶	۲۲۵	۳۳	۲۴۴	چاراویماق	۱۰
۱۷	۱۶	۴۷	۴۳	۱	۲۸	۸۶۸۳	۲۰۱۰	۳۴۹	۱۸۸۴	سراب	۱۱
۱۵	۱۷	۸۰	۵۸	۱۳	۸۳	۷۲۱۳	۳۲۰۶	۲۹۹	۱۵۸۹	شبستر	۱۲
۵	۲۰	۱۸	۳۱	۲	۱۱	۸۱۰۲	۱۰۹۸	۲۴۰	۸۱۱	عجب شیر	۱۳
۲۳	۶۴	۸۰	۱۴۵	۰	۳۴	۳۲۰۵	۸۴۵	۲۱۹	۸۲۵	کلیبر	۱۴
۱۱۷	۵۳	۳۹۴	۲۷۱	۲۳	۲۱۱	۱۸۶۹۵	۴۱۲۶	۶۷۰	۲۵۶۶	مراغه	۱۵
۴۴	۴	۱۲۳	۲۰	۸	۷۴	۱۷۳۲۵	۳۹۶۶	۵۵۸	۳۱۴۳	مرند	۱۶
۱۹	۱۶	۱۰۷	۳۲	۰	۲۴	۵۵۲۸	۱۴۴۸	۲۸۸	۱۱۶۰	ملکان	۱۷
۴۸	۵۸	۲۰۸	۱۱۹	۳	۷۰	۱۵۲۹۶	۳۰۸۴	۴۵۸	۲۲۱۳	میانه	۱۸
۲	۵	۲۹	۱۷	۴	۱۸	۱۳۰۴	۶۵۲	۵۵	۴۶۶	ورزقان	۱۹
۵	۱	۲۹	۵	۶	۴۰	۴۶۵۸	۱۰۵۸	۷۳	۷۴۱	هریس	۲۰
۲	۶	۵۱	۱۹	۳	۲۳	۳۱۴۶	۷۷۴	۶۲	۶۸۹	هشتروند	۲۱
۷۹۷	۱۰۶۰	۳۲۷۸	۲۲۹۶	۳۳۱	۲۶۲۸	۷۶۷۲۳	۷۶۷۲۳	۹۵۶۹	۴۲۳۰۸	استان	

وضعیت بهداشتی اماکن عمومی و مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و مسیر راههای استان لغایت سال ۱۳۸۹

ردیف	شهرستان	اماکن شهری					اماکن روستایی					کل اماکن						
		مراکز تهیه و... مواد غذایی			اماکن عمومی			مراکز تهیه و... مواد غذایی			اماکن عمومی			کل	بهداشتی	درصد بهداشتی		
		کل	بهباشتی	بهباشتی	کل	بهباشتی	بهباشتی	کل	بهباشتی	بهباشتی	کل	بهباشتی	بهباشتی					
۱	آذرشهر	۱۰۸۲	۳۶۸	۵۴۷	۲۵۲	۱۱۱	۱۳۴	۳۲۸	۱۰۹	۲۱۲	۱۲۸	۵۲	۷۲	۱۷۹۰	۶۴۰	۹۶۵	۳۵/۷۵	۵۳/۹
۲	اسکو	۵۸۸	۸۴	۵۰۴	۱۸۷	۳۴	۱۵۳	۴۱۷	۱۴۲	۲۷۵	۵۴	۱۹	۳۵	۱۲۴۶	۲۷۹	۹۶۷	۲۳/۴	۷۷/۶
۳	اهر	۱۴۹۲	۱۱۶۹	۲۸۴	۳۵۷	۲۵۹	۶۵	۳۳۰	۲۱۷	۱۶	۱۰	۷	۱	۲۱۸۹	۱۶۵۲	۳۶۶	۷۵/۵	۱۶/۷
۴	بستان آباد	۵۹۰	۲۸۴	۲۴۴	۶۵	۳۱	۳۱	۴۷۸	۲۷۳	۷۹	۷۶	۵۲	۱۵	۱۲۰۹	۶۴۰	۳۶۹	۵۲/۹	۳۰/۵
۵	بناب	۱۱۷۹	۳۸۹	۷۷۰	۱۷۴	۵۹	۱۱۴	۴۲۵	۱۷۹	۲۴۰	۵۶	۳۱	۲۴	۱۸۳۴	۶۵۸	۱۱۴۸	۳۵/۹	۶۲/۶
۶	تبریز	۱۶۸۳۳	۸۶۳۳	۶۱۹۱	۴۴۶۳	۱۹۱۰	۲۱۴۹	۱۴۹۱	۷۷۰	۴۳۰	۲۸۷	۱۳۲	۶۶	۲۳۰۷۴	۱۱۴۴۵	۸۸۳۶	۴۹/۶	۳۸/۳
۹	جلفا	۵۰۸	۱۶۱	۳۳۳	۱۲۹	۵۳	۷۴	۲۳۶	۱۸۵	۳۶	۲۷	۲۰	۷	۹۰۰	۴۱۹	۴۵۰	۴۶/۶	۵۰
۱۰	چاراویماق	۱۵۶	۴۵	۸۹	۲۴	۱۰	۱۴	۸۸	۴۰	۲۱	۹	۱	۶	۲۷۷	۹۶	۱۳۰	۳۴/۷	۴۷
۱۱	سراب	۱۱۲۰	۵۲۵	۵۴۵	۲۹۲	۱۴۵	۱۱۱	۷۶۴	۳۴۱	۳۷۲	۵۷	۲۱	۲۹	۲۲۳۳	۱۰۳۲	۱۰۵۷	۴۶/۲	۴۷/۳
۱۲	شبستر	۱۰۴۵	۲۶۳	۶۳۷	۱۹۰	۳۱	۱۵۷	۵۴۴	۲۲۱	۲۹۵	۱۰۹	۳۴	۶۲	۱۸۸۸	۵۴۹	۱۱۵۱	۲۹	۶۱
۱۳	کلیبر	۳۳۱	۱۱۲	۲۰۹	۸۳	۳۳	۵۰	۴۹۴	۲۱۱	۲۶۹	۱۳۶	۵۴	۷۴	۱۰۴۴	۴۱۰	۶۰۲	۳۹/۳	۵۷/۶
۱۴	عجب شیر	۴۸۲	۲۵۵	۱۷۷	۱۹۲	۱۲۱	۷۰	۳۲۹	۲۲۸	۹۸	۴۸	۳۴	۱۱	۱۰۵۱	۶۳۸	۳۵۶	۶۰/۷	۳۳/۹
۱۵	مراغه	۲۰۴۹	۵۷۹	۱۲۸۲	۵۸۵	۱۲۰	۴۴۰	۵۱۷	۱۷۲	۲۶۱	۸۵	۳۶	۴۵	۳۲۳۶	۹۰۷	۲۰۲۸	۲۸	۶۲/۷
۱۶	مرند	۲۲۰۴	۵۹۴	۱۵۹۳	۴۴۲	۶۸	۲۹۸	۹۳۹	۴۸۴	۳۴۹	۱۱۶	۶۷	۲۵	۳۷۰۱	۱۲۱۳	۲۲۶۵	۳۲/۸	۶۱/۲
۱۷	ملکان	۵۱۱	۹۷	۳۹۷	۱۲۴	۴۱	۷۴	۶۴۹	۲۳۱	۳۳۷	۱۶۴	۷۰	۸۰	۱۴۴۸	۴۳۹	۸۸۸	۳۰/۳	۶۱/۳
۱۸	میانه	۱۴۹۳	۷۳۲	۷۱۰	۴۱۷	۲۱۳	۱۷۶	۷۲۰	۳۶۰	۲۰۶	۴۱	۲۳	۱۴	۲۶۷۱	۱۳۲۸	۱۱۰۶	۴۹/۷	۴۱/۴
۱۹	ورزقان	۱۵۳	۳۲	۱۰۴	۲۵	۳	۱۴	۳۱۳	۳۹	۷۷	۳۰	۶	۱۰	۵۲۱	۸۰	۲۰۵	۱۵/۴	۳۹/۳
۲۰	هریس	۴۷۵	۱۶۳	۲۹۷	۵۴	۱۷	۳۲	۲۶۶	۱۰۶	۱۱۵	۱۹	۶	۸	۸۱۴	۲۹۲	۴۵۲	۳۵/۹	۵۵/۵
۲۱	هشترود	۳۶۷	۸۴	۲۶۷	۴۹	۱۲	۲۹	۳۲۲	۱۲۹	۹۸	۱۳	۶	۵	۷۵۱	۲۳۱	۳۹۹	۳۰/۸	۵۳/۱
	استان	۳۲۶۵۸	۱۴۵۶۹	۱۵۱۸۰	۸۱۰۴	۳۲۷۱	۴۱۸۵	۹۶۵۰	۴۴۳۷	۳۷۸۶	۱۴۶۵	۶۷۱	۵۸۹	۵۱۸۷۷	۲۲۹۴۸	۲۳۷۴۰	۴۴/۲	۴۵/۷

۲۶۲۸

۲۸۹

نتایج فعالیتهای طرح کنترل اماکن و مواد غذایی استان در سال ۱۳۸۹

